

La o àtona

Ens asseguren que és habitual que alguns locutors de la televisió catalana (TV3)

—especialment, ens diuen, en programes d'informació esportiva—, pronuncin malament noms propis, de lloc i de persona, com *Mollet*, *Olot*, *Corbera*, *Lloret*, *Llorenç*, *Bonet*, *Soler*, *Rovira*, etc. Tots aquests noms, que són noms catalans, en català oriental, que comprèn, com se sap, el parlar de Barcelona, es pronuncien normalment amb una *u* a la primera síl·laba, és a dir, "Mullet", "Ulot", "Bunet", "Suler", etc., talment com els mots del llenguatge comú *donar*, *robar*, *pollet*, *conill*, etc., i aquesta és la pronúncia que realment convé, cosa que semblen ignorar, o que si més no no practiquen, els al·ludits locutors de la nostra televisió, entestats a pronunciar *Mollet*, *Olot*, *Bonet* i *Soler* amb la mateixa *o* amb què pronunciem *molla*, *oli*, *bona* i *sola*. Confessem que no hem tingut l'ocasió de sentir-ho però el nostre informador ho jura pel seu honor i ens diu que hi podem pujar de peus.

Cal convenir que aquest defecte de pronúncia no és pas exclusiu dels locutors de la televisió i que no és la conseqüència d'una locució relaxada sinó, sovint, d'una certa preocupació ortofònica, però amb informació defi-

cient, és clar. Efectivament, tal com hem dit, en català oriental, són del tot normals les pronúncies "Mullet", "Turelló", "Llorenç", "Curumines", "dunar", "lucutor", "upusat", etc., però en el cas dels noms propis, pel fet de llegir-los escrits, o de tenir, en el moment de dir-los, mentalment present la seva forma gràfica, i oblidant i ignorant que—en català oriental, repetim-ho perquè quedi ben clar la *o* àtona o feble—la que no duu la força tònica del mot—es pronúncia com una *u*, no és rar que algú incorri en el defecte de pronunciar-los amb una *o*. Dit altrament, és inacceptable que qui diu sempre "urella", "suvint" o "ferru" quan pronúncia els mots que tenen les formes gràfiques *orella*, *sovint* i *ferro*, cometi la in-conseqüència de pronunciar amb *o* *Mollet*, *Lloret*, *Soler* o *Rovira*, talment com ullprès per la forma escrita d'aquests noms propis.

Sabem molt bé, i ens en fem el càrrec, que no és pas gens fàcil d'aconseguir una locució perfecta, que són nombrosos els problemes difícils de resoldre i que cal afegir-hi les dificultats de caràcter material (improvisació, etc.). Però és certament de doldre que encara calgui fer advertiments sobre detalls tan elementals com aquest, en què una bona locució no demana sinó el propòsit decidit de fer-ho bé.

Albert Jané